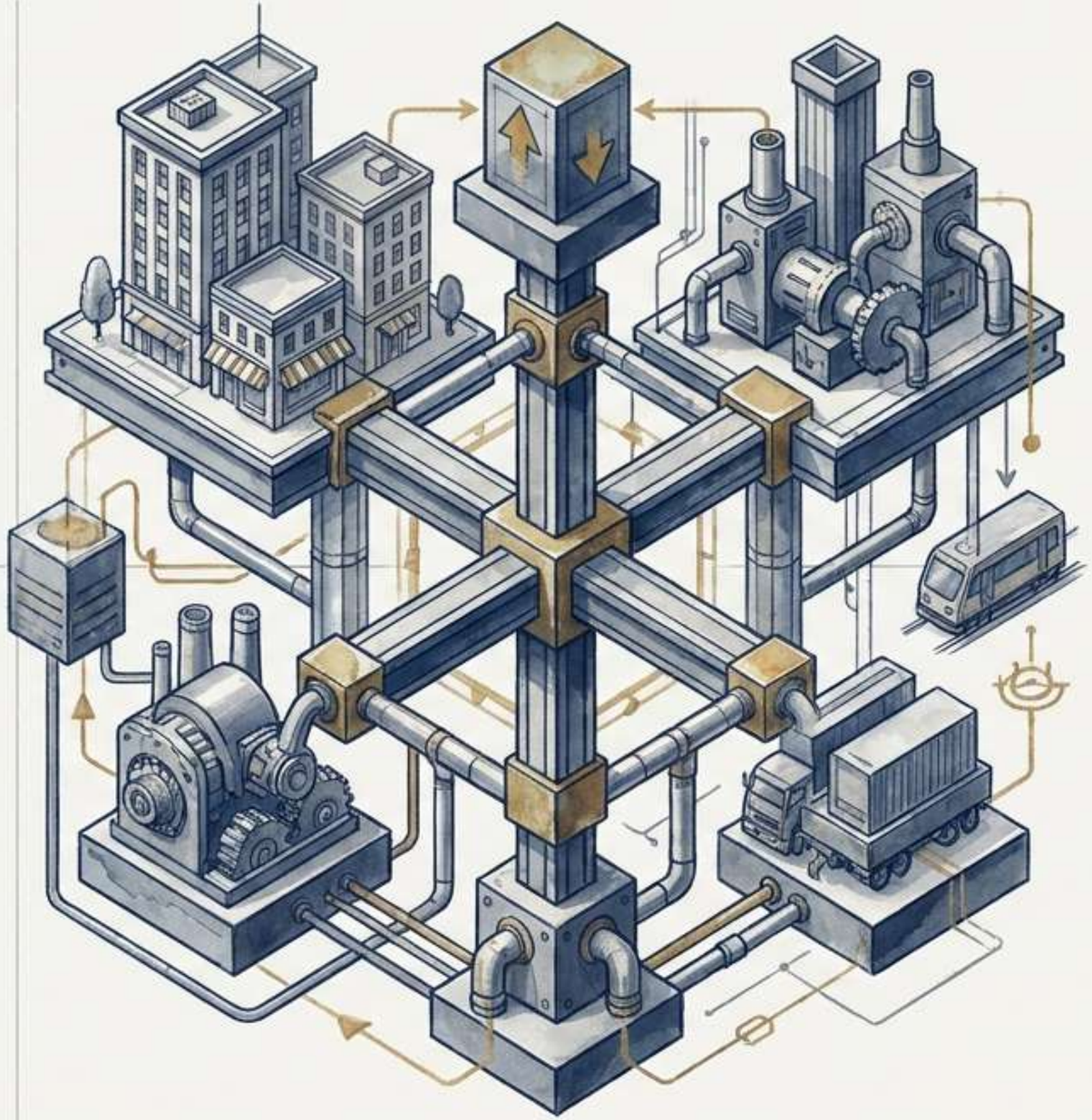
Лізингові операції

Механізми, Оподаткування та Правове регулювання.

Професійний бриф для фінансових аналітиків

Gemini Notebook

Екосистема Лізингу: Базова Механіка

Дозволені активи

- Обладнання, нерухомість, транспорт у складі основних засобів.

Заборонені активи

- Земельні ділянки, природні об’єкти, цілісні майнові комплекси та їх філії.

Gemini Notebook

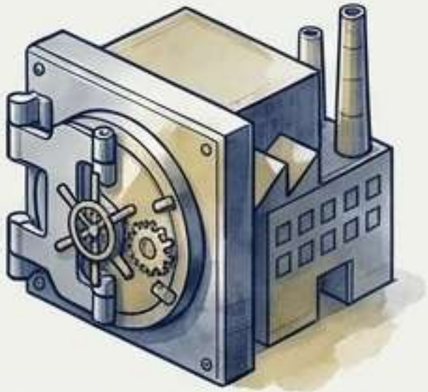
Діагностична матриця: Лізинг чи Кредит?

	Класичний Кредит	Лізинг
Власні вкладення	Високі. Клієнт самостійно оплачує реєстрацію, нотаріуса та страховку в день оформлення.	Низькі. Усі додаткові витрати розподіляються на весь термін фінансування.
Право власності (Ключова відмінність)	Переходить до клієнта з 1-го дня укладання договору.	Залишається у лізингової компанії до повної виплати платежів.
Застава	Потребує додаткового заставного майна.	Сам об’єкт виступає гарантією. Додаткова застава не потрібна.
Обслуговування (ДТП, поломки)	Вирішується клієнтом самостійно.	Оперативно вирішується лізинговою компанією.

Інсайт для автолізингу: Можливість відмовитися від викупу в кінці терміну та замінити авто на нове. Стратегічний вибір залежить від мети — економія на старті чи гарантоване право власності.

Gemini Notebook

Архітектура видів лізингу

Оперативний лізинг		Фінансовий лізинг	
			
Мета:	Тимчасове користування. Постійне оновлення активів та уникнення морального старіння.	**Мета:**	Приховане придбання. Довгострокове капітальне фінансування.
Термін:	Менший за строк повної амортизації.	**Термін:**	Не менше 1 року.
Фінал:	Обов'язкове повернення об'єкта лізингодавцю.	**Фінал:**	Обов'язковий викуп майна (перехід права власності).
Платежі:	Покривають лише частину вартості (враховується запланований пробіг та залишкова вартість).	**Платежі:**	Покривають 100% вартості активу плюс комісія лізингодавця.

Gemini Notebook

Анатомія Фінансового лізингу: Критерії ПКУ

Лізинг класифікується як фінансовий, якщо виконується ХОЧА Б ОДНА з наступних умов:

1. Критерій строку

Об'єкт передається на строк, протягом якого амортизується не менше 75% його первісної вартості, та орендар зобов'язаний викупити його за фіксованою ціною.

2. Критерій вартості

Сума лізингових платежів з початку строку оренди дорівнює або перевищує 100% первісної вартості об'єкта.

3. Критерій старих фондів

Сума платежів ≥ 90% вартості (якщо актив був у фондах лізингодавця ≤ 50% амортизації) з урахуванням відсотків за обліковою ставкою НБУ.

4. Критерій унікальності

Майно виготовлене за індивідуальним замовленням і технологічно не може бути використане іншими особами після закінчення договору.

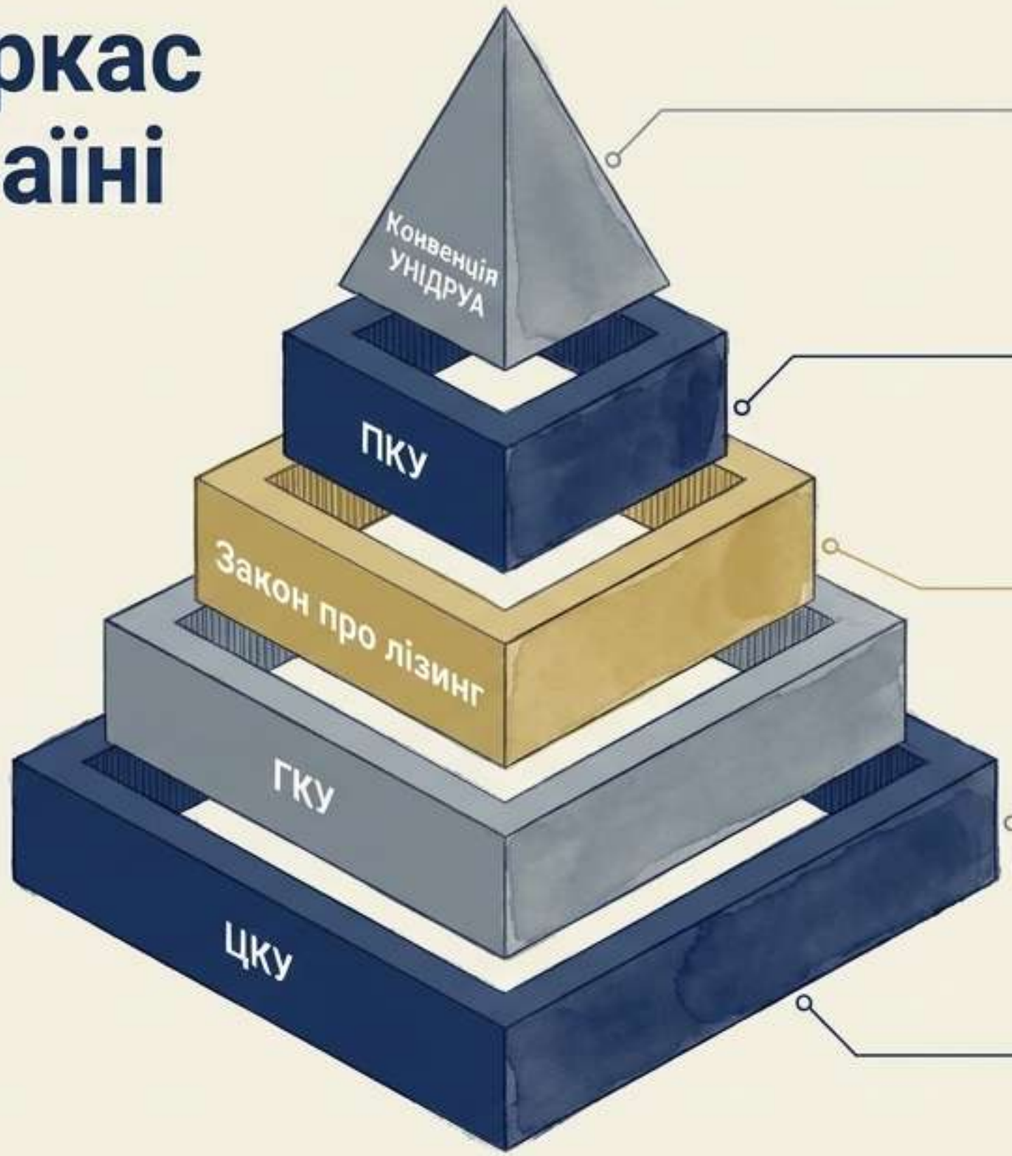
Gemini Notebook

Податковий та Бухгалтерський облік

	Оперативний лізинг	Фінансовий лізинг
Баланс та Амортизація	Залишається на балансі лізингодавця. Він же нараховує амортизацію.	Зараховується на баланс лізингоодержувача. Він нараховує амортизацію за правилами основних фондів.
Податок на прибуток	100% лізингових платежів зараховуються до валових витрат підприємства.	До валових витрат йде лише частина платежу (відсоток/комісія). Сам актив амортизується.
ПДВ (Податок на додану вартість)	Передача майна не обкладається ПДВ. Лізингодавець має 100% податкового кредиту при первинній купівлі авто.	Передача прирівнюється до постачання і обкладається ПДВ. Комісія не обкладається ПДВ, якщо не перевищує подвійну облікову ставку НБУ.

Gemini Notebook

Правовий каркас лізингу в Україні

Міжнародний рівень:
Застосовується до міжнародного фінансового лізингу між резидентами різних держав-учасниць.

Податковий кодекс України:
Регулювання податкових наслідків, ПДВ та амортизації.

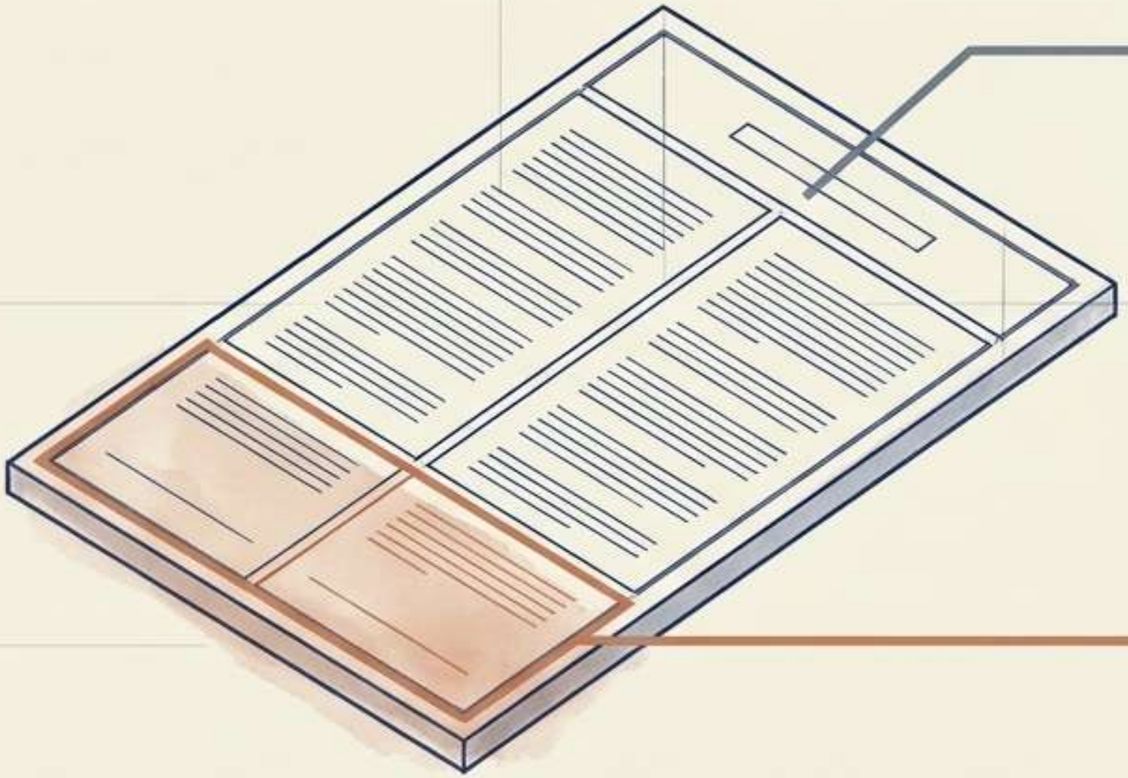
Закон «Про фінансовий лізинг»:
Ключовий галузевий стандарт, що визначає сутність операції.

Господарський кодекс України:
Специфіка операцій між суб'єктами господарювання (B2B).

Цивільний кодекс України:
Базові принципи оренди та зобов'язань сторін.

Gemini Notebook

Договір лізингу: Істотні умови та Ідентифікація

Істотні умови договору:

- Предмет лізингу
- Термін користування
- Графік платежів (включає відшкодування вартості, винагороду та відсотки)

Критичний інсайт: Ідентифікатори майна

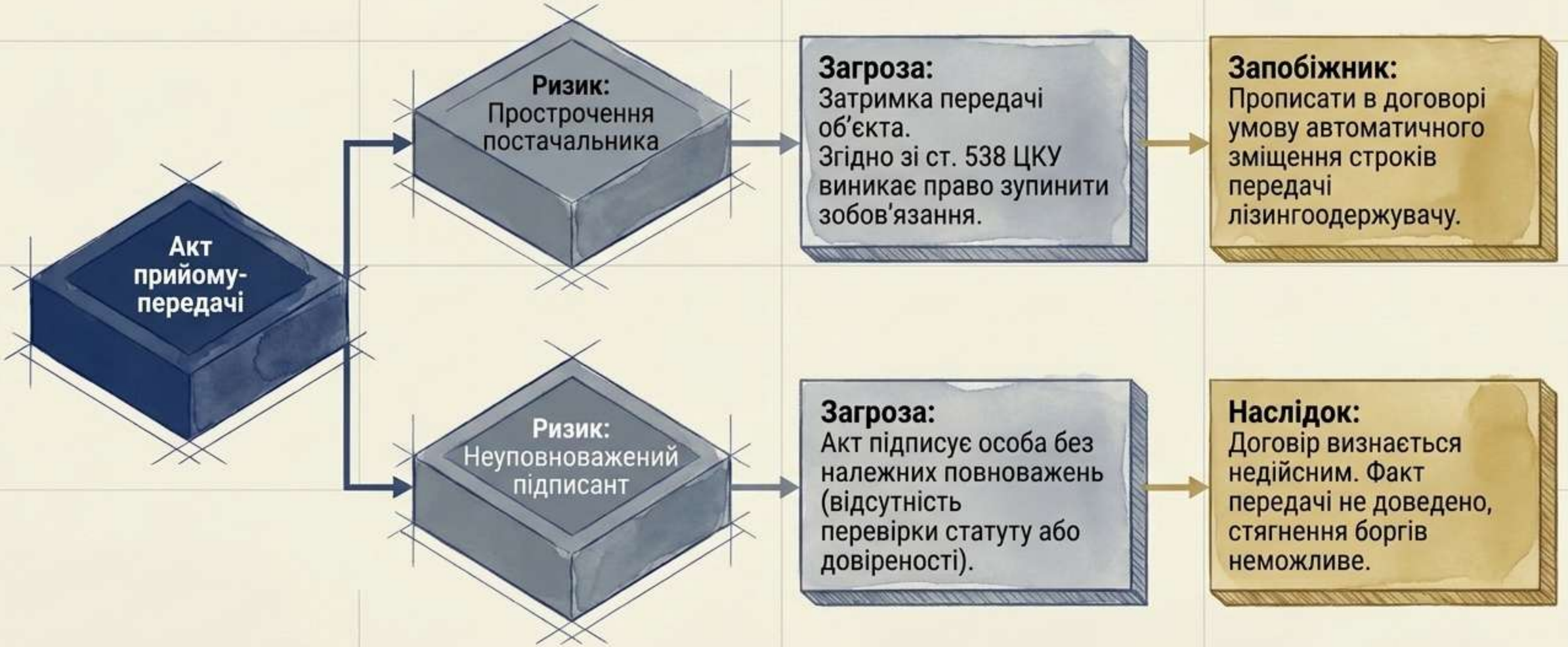
Без точної ідентифікації неможливе виконання судового рішення про витребування або накладення арешту.

В акті прийому-передачі обов'язкові унікальні ознаки:
- Номер кузова/шасі (для авто)
- Бортовий номер (для авіації)
- Точна площа та адреса з паспорта (для нерухомості)

Дані повинні братися виключно від заводу-виготовлювача.

Gemini Notebook

Операційні ризики:
Прийом-передача майна

Gemini Notebook

Фінансові ризики: Судова практика

Курсовий ризик та Індексація

Питання:	Чи законна прив’язка платежів до USD, якщо кредит лізингодавця в гривні?
Прецедент:	Постанова ВГСУ №07/1395.

Вердикт суду: Законно.

Грошове зобов’язання виражене в гривні, але коригування винагороди лізингодавця на курс валют відповідає законодавству.

Документообіг та Рахунки-фактури

Питання:	Чи достатньо надіслати рахунок електронною поштою для стягнення боргу?
Прецедент:	Постанова ВГСУ №28/85/10.

Вердикт суду: Ні.

Якщо e-mail не прописаний прямо у договорі, суд не визнає виникнення боргу.
Рішення: використовувати цінні листи з описом вкладення або прописати обов’язок самостійної оплати без рахунку.

Gemini Notebook

Життєвий цикл:
Завершення договору

Кінець терміну дії договору

Шлях А: Повернення майна

- Чітке дотримання термінів договору.
- Ст. 530 ЦКУ: Якщо термін не вказаний, майно повертається протягом 7 днів від офіційної вимоги.
- **Штраф** (ст. 785 ЦКУ): Стягнення подвійної плати за час прострочення повернення.

Шлях Б: Перехід права власності

- Власність не переходить автоматично! Переходить лише з моменту повної оплати визначеної ціни.
- **Оформлення**: Обов'язкове складання Акту, скріпленого печатками обох сторін.
- **Судовий захист**: Якщо лізингодавець ухиляється від підпису Акту, право власності визнається через суд (Прецедент ВГСУ №13/169).

Gemini Notebook

Механіка дефолту:
Одностороннє розірвання

Увага: Відмова від договору ≠ Припинення права користування

Згідно з судовою практикою (№13/237-09), лізингодавець має право продовжувати нараховувати платежі навіть після вилучення майна нотаріусом. Нарахування зупиняється лише в момент офіційного отримання лізингоодержувачем повідомлення про одностороннє розірвання договору.

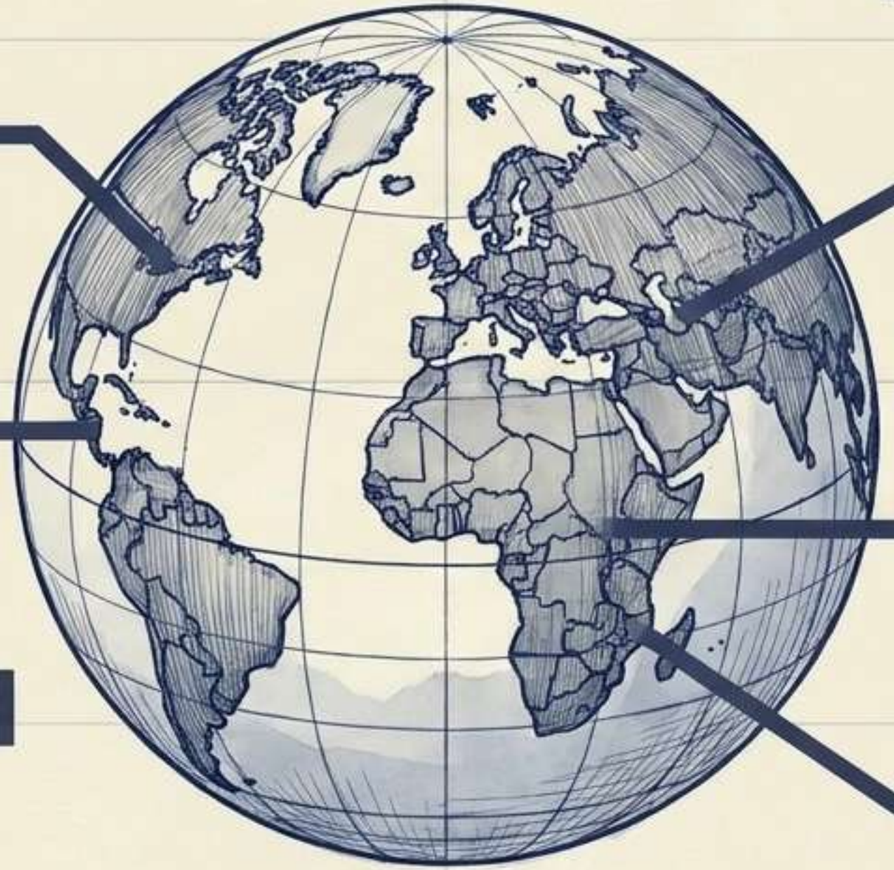
Gemini Notebook

Міжнародний лізинг:
Масштабування кордонів

Умова: Угода є міжнародною, якщо хоча б одна зі сторін є нерезидентом України.

Стандартний

Поворотний (Sale and leaseback): Продавець обладнання сам стає лізингоодержувачем.

Мокрий (Wet): Здача з екіпажем та повним додатковим обслуговуванням (авіація, судна).

Чистий (Dry): Усі витрати на експлуатацію та обслуговування несе лізингоодержувач.

Поновлюваний: Періодична заміна об'єкта на більш досконалий в рамках одного договору.

Класифікація за часом:

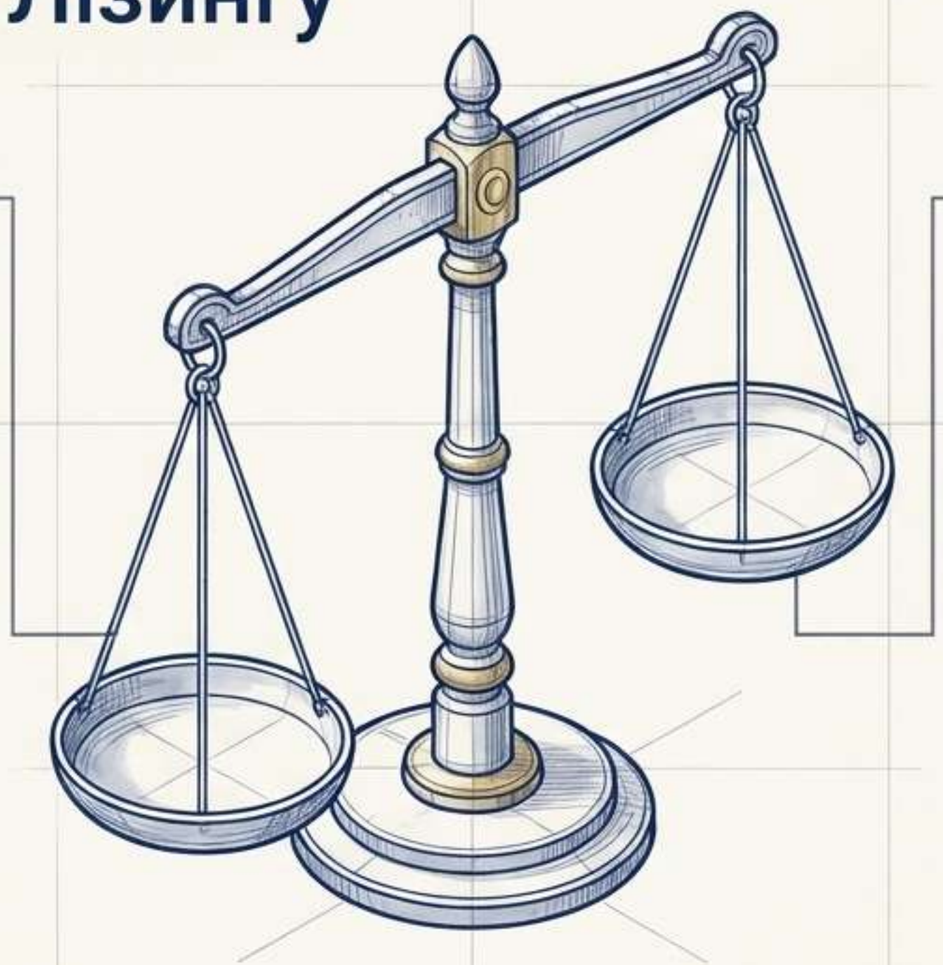
- Короткостроковий: до 3 років
- Середньостроковий: 3-7 років
- Довгостроковий: понад 7 років

Gemini Notebook

Макроекономіка Міжнародного Лізингу

Переваги (Можливості)

- Прямий доступ до іноземного капіталу та передових технологій.
- Стимулювання економічного зростання та національного ВВП.
- Оптимізація податків.
- Особливість: Термін оренди зазвичай менший за термін фізичного зносу унікального обладнання.

Бар'єри (Ризики)

- Висока глобальна конкуренція.
- Конфлікт юрисдикцій та відмінності у національному законодавстві.
- Різні системи оподаткування та постійні валютні ризики.
- Рішення: Критична необхідність арбітражного застереження (вибір суду та права) у тексті договору.

Gemini Notebook

Стратегічний фреймворк вибору (CFO Matrix)

Термін життя технології (Короткий ➡ Довгий)

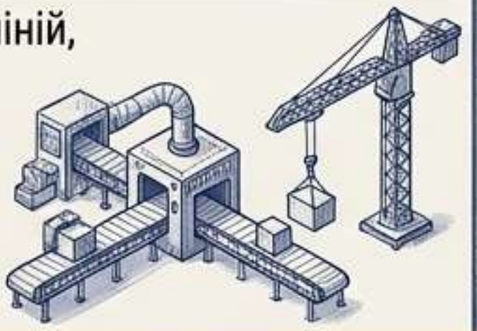
Оперативний лізинг

Ідеально для автопарків, IT-техніки. **Мета:** швидке оновлення обладнання, уникнення морального старіння.

Фінансовий лізинг

Ідеально для виробничих ліній, спецтехніки.
Мета: викуп активу, довгострокова експлуатація, оптимізація податків.

Міжнародний лізинг

Доступ до унікальних іноземних фондів та капіталу з арбітражним захистом.

Оперативний лізинг

Ідеально для автопарків, IT-техніки. **Мета:** швидке оновлення обладнання, морального старіння.

Класичний Кредит

Ідеально для нерухомості.
Мета: право власності з 1-го дня при наявності власної ліквідної застави.

Бажання володіти активом на балансі (Низьке ➡ Високе)

Фінансова архітектура диктується стратегією: від мінімізації податків до управління ризиками застарівання.

Gemini Notebook